DAGBLAD VAN HET NOORDEN

24 november 2012 , pag. 56

DENKSPORT DAMMEN

Auke Scholma - adscholma@cs.com

Vechten met de beer

Mensen zijn altijd gefascineerd door eenlingen die het tegen een overmacht kunnen opnemen, maar zelfs een geoefende vuist- of zwaardvechter moet het tegen meer dan vijf tegenstanders al snel afleggen.
Misschien maakt dat een damsimultaan zo boeiend. Een sterke grootmeester kan het daarin gelijktijdig opnemen tegen 251 tegenstanders (Jos Stokkel, 2010) of geblinddoekt tegen 30 (Erno Prosman, 2012).
In Emmeloord werden afgelopen zaterdag 42 dammers uitgedaagd om te vechten met de beer: wereldkampioen Alexander Georgiev (37) uit Rusland.
Op het spel stond het wereldrecord kloksimultaan dammen, door Marino Barkel in augustus op 40 gebracht. Kwam de speler van Westerhaar met hangen en wurgen tot de minimumscore van 70 procent, daar ging Georgiev met 80 procent (28 winst, 12 remises, 2 maal verlies op de klok) ruim overheen.
Gemakkelijk ging het overigens niet. Nadat Alexander Schwarzman in 2007, eveneens in Emmeloord, de aftrap gaf tegen 25 tegenstanders en Van den Akker, Van Berkel, Ndjofang, Provoost en Barkel het record steeds scherpers stelden, is onderhand de kritische grens bijna bereikt. Probleem van de kloksimultaan is, dat iedere tegenstander van de eenling een damklok naast zijn bord heeft, die hij op een zelfgekozen moment mag indrukken na het uitvoeren van een zet.
De tegenstand van Georgiev in Emmeloord was bepaald niet kinderachtig. Veel ervaren clubdammers gingen pas in het late middenspel of eindspel ten onder. Een van hen was de bekende Friese problemist Tjipke Smedinga.

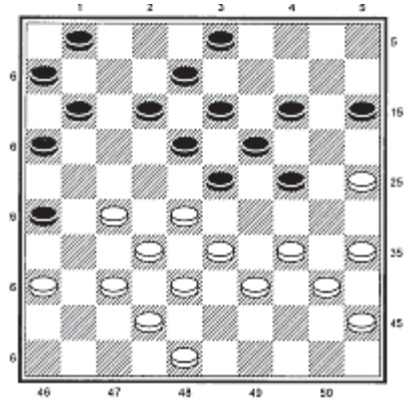

▲ **Diagram 1**

Diagram 1
Georgiev-Smedinga
(Emmeloord, 17 nov. 2012, na 28.30-25)
Zwart is al in het nadeel door de ontbrekende schakel op veld 9. Er volgde:
28...11-17? 29.34-30(?)
Een duivels dilemma voor de simultaangever: moet ik snel een solide zet spelen of even de tijd nemen om een snelle winst te zoeken. Die was hier al praktisch aanwezig met 29.48-43!. De dreiging 34-29 mag zwart niet pareren met 3-9 wegens 34-29, 40x20, 35-30, 25-20, 28-22, 32x3 en ook 29...15-20 30.34-29 23x34 31.40x29 is onspeelbaar. Zwart moet daarom zelf naar dam combineren met 29...26-31, gevolgd door 17-22, 12x21, 23-29, 13-18, 19x48, maar na de damvangst 36-31, 40-34, 45x34 lijkt de witte stand gewonnen.
29...3-9 30.39-34 17-21 31.34-29 23x34 32.40x20 15x24 33.45-40
Veel rekentijd kost 33.28-23(!).
33...18-23 34.40-34 13-18? 35.28-22! 9-13
Ook na 35...8-13 36.22-17! 1-7 37.17x8 13x2 38.33-29! 24x33 39.38x29 redt zwart het niet.
36.33-29! 24x33 37.38x29 6-11 38.42-38 1-6 39.25-20(!)
Waar een normale sterveling het zou zoeken in 39.48-43, om na 11-17x17 met 37-31 en 27-22 te vervolgen en een computer wit laat winnen met 39.29-24! 11-17 40.22x11 6x17 41.24-20! 17-22 42.20x9 22x33 43.9-4, brengt Georgiev een verrassend offer.
39...14x25 40.38-33 11-17?
Zwart moet de schijf via 26-31 teruggeven, al is dat na een nieuw wit offer met 22-17 niet gemakkelijk te zien.
41.22x11 16x7 42.27x16 6-11 43.33-28 11-17 44.48-43 7-11 45.16x7 12x1 46.36-31 1-7 47.31-27 7-11 48.29-24!
Niet 48.27-21? 19-24! remise.
48...8-12 49.43-38 11-16 50.38-33 17-21 51.34-29 23x34 52.30x39 19x30 53.35x24 25-30 54.24x35 13-19 en zwart gaf spoedig op.